

ប្រទេសកម្ពុជា៖ អ្នករាយការណ៍ពិសេសអ.ស.ប មានប្រសាសន៍ថា “ត្រូវតែយកសិទ្ធិមនុស្សធ្វើជាបេះដូងនៃការផ្តល់សម្បទានដី ដើម្បីផលប៉ះពាល់ជាវិជ្ជមាន”

ភ្នំពេញ/ហ្សឺណែវ (ថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២) - លោក សុវិយា ប្រាសាទ ស៊ីប៊ែឌី អ្នករាយការណ៍ពិសេសអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា បានជំរុញ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសូមអនុវត្តប្រកបដោយតម្លាភាពថែមទៀត នៅពេលផ្តល់ និងគ្រប់គ្រងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទានដីផ្សេងៗទៀត សូមត្រួតពិនិត្យមើលឲ្យកាន់តែជិតដល់ លើសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនានា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសម្បទានដី ហើយសូមដំណើរការផ្តល់សម្បទានដី ដោយមានការចូលរួមថែមទៀតពីសំណាក់បុគ្គល និងសហគមន៍នានាដែលរងផលប៉ះពាល់។

ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីបេសកកម្មស្វែងរកការពិតរបស់លោកនៅតំបន់សម្បទានក្នុងខេត្តរតនគិរី ក្រចេះ និងស្ទឹងត្រែង លោក ស៊ីប៊ែឌី បានមានប្រសាសន៍ថា “នៅកំឡុងបេសកកម្ម ខ្ញុំបានជួបជាមួយបុគ្គល អ្នកភូមិ និងសហគមន៍នានា ដែលត្រូវបានប៉ះពាល់ដោយសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទានដីផ្សេងៗទៀត ហើយបានឮដោយផ្ទាល់ត្រចៀកនូវផលប៉ះពាល់ដែលមានលើជីវិតរបស់ពួកគេ។ ខ្ញុំទទួលបានសក្ខីភាព ដ៏ទុក្ខសោកមួយចំនួន ហើយបានទៅមើលឃើញដោយផ្ទាល់ភ្នែកនូវផលប៉ះពាល់ដែលសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទានដីផ្សេងៗទៀតមានលើប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន ក៏ដូចជាធនធានធម្មជាតិ។”

អ្នកជំនាញការឯករាជ្យរូបនេះបានមានប្រសាសន៍ថា “ពួកគេបានពិពណ៌នាអំពីប្រព័ន្ធមួយ ដែលតម្លាភាពមានកំរិតទាបពន់ពេក មានន័យថាសហគមន៍ជានិច្ចកាលពុំបានដឹងថាពេលណា និងតាមរបៀបណា ដែលសម្បទានដីកំពុងត្រូវបានផ្តល់នៅក្បែរដីរបស់ពួកគាត់នោះទេ។ “ពួកគេពុំដឹងឮច្រើនអំពីក្រុមហ៊ុន ដែលទទួលបានសម្បទានដី ក៏ដូចជាកំណត់ត្រាប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ថាតើវាជាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬក្នុងស្រុក ហើយក្នុងករណីខ្លះ មិនដឹងសូម្បីតែឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុន។”

អ្នករាយការណ៍ពិសេសបានសង្កត់ធ្ងន់ថា “ការវាយតម្លៃរបស់ខ្ញុំផ្ទាល់បញ្ជាក់អះអាង លើស្ថានភាពនេះ។” “ការទទួលបានព័ត៌មានគឺមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់” លោកបានទទួលបាន ព័ត៌មានពីសហគមន៍នានាថា “អាជ្ញាធរ ឬក្រុមហ៊ុនកម្រនិងពិគ្រោះយោបល់ជាមួយពួកគាត់ប្រកបដោយ អត្ថន័យណាស់ ហើយពេលខ្លះសឹងតែគ្មានតែម្តង អំពីផលប៉ះពាល់នៃសម្បទានដីលើជីវិត និងការរស់នៅ របស់ពួកគាត់។”

លោក ស៊ីប៊ី បានដាក់ការយកចិត្តទុកជាពិសេសលើស្ថានភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋជនជាតិដើមភាគតិច ដែលចំណងជញ្ជប់នឹងដីរបស់ពួកគាត់ ត្រូវបានគេដឹងឮ និងចងក្រងជាឯកសារយ៉ាងច្បាស់លាស់។ លោកទទួលស្គាល់កិច្ចការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានបង្កើតក្របខណ្ឌគតិយុត្តិជាក់លាក់ស្តីពីកម្មសិទ្ធិដីសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋជនជាតិដើមភាគតិច ហើយបានស្វាគមន៍ចំពោះការផ្តល់កម្មសិទ្ធិដីសមូហភាពចំនួនបីលើកទី១ ដល់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច។

លោកបានមានប្រសាសន៍ថា “ដរាបដល់សហគមន៍ទាំងនេះអាចទទួលបានកម្មសិទ្ធិដីរបស់ពួកគាត់ដីជនជាតិដើមភាគតិចត្រូវបានការពារ និងធានារក្សាតាមច្បាប់ជាធរមាន” ហើយលោកបានជំរុញលើកទឹកចិត្តរដ្ឋាភិបាលសូមពន្លឿនដំណើរការផ្តល់កម្មសិទ្ធិដីសមូហភាពផ្សេងៗទៀត។

នៅកំឡុងបេសកកម្មរយៈពេលប្រាំបីថ្ងៃរបស់លោក អ្នករាយការណ៍ពិសេសក៏បានជួបជាមួយមន្ត្រីថ្នាក់ខេត្ត រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងរាប់ចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ក៏ដូចជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនដែលធ្វើការលើវិស័យនេះផងដែរ។

អ្នករាយការណ៍ពិសេសបានស្វាគមន៍បទបញ្ជារបស់សម្តេច ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី ចុះថ្ងៃទី៧ ខែឧសភា ឲ្យផ្អាកការផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចនានា និងបង្គាប់ឲ្យពិនិត្យឡើងវិញនូវរាល់សម្បទានដែលបានផ្តល់ឲ្យទាំងអស់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់សហគមន៍នានា។ លោកបាននិយាយថា “វាគឺជាការបោះជំហានដ៏ប្រសើរនៅក្នុងទិសដៅត្រឹមត្រូវ។ ដូចលើកមុនៗដែរ គេត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការអនុវត្តនៃបទបញ្ជាថ្មីនេះ”។

លោក ស៊ីប៊ី បានទៀតថា “វាច្បាស់លាស់ណាស់ដែលថា ប្រជាពលរដ្ឋជាទាំងអស់ចង់ឃើញកំណើនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ប៉ុន្តែការអភិវឌ្ឍន៍នេះគួរតែតែប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលក្ខណៈចេរភាពដោយឥតលក្ខណៈពាល់ជាអវិជ្ជមានតិចតួចបំផុតលើសហគមន៍នានាតាមដែលអាចធ្វើទៅបានទន្ទឹមនឹងនោះដែរ ត្រូវលើកកំពស់សិទ្ធិមនុស្សរបស់បុគ្គលទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធ”។

អ្នករាយការណ៍ក៏បានលើកឡើងផងដែរថា “ខ្ញុំសង្ឃឹមថាដំណើរបោះឆ្នោតនាពេលខាងមុខនឹងប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ ដែលនឹងបន្តពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា” ហើយលោកបានបង្ហាញដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា និងគណៈបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតឃុំសង្កាត់ខាងមុខ “ឲ្យទទួលបានសំណាងល្អ”។

លោក ស៊ីប៊ី នឹងដាក់ការរកឃើញ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍របស់លោកជូនក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអ.ស.ប នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២ ខាងមុខនេះ។

(*) អានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទាំងស្រុងរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេស៖

លោកសាស្ត្រាចារ្យ សុវិយា ប្រាសាទ ស៊ីប៊ែរី ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប តែងតាំងជាអ្នក រាយការណ៍ពិសេស ស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩។ ក្នុងនាមជាអ្នករាយ ការណ៍ពិសេស លោកមិនចំណុះ រដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការណាមួយឡើយ ហើយបំរើការក្នុងសមត្ថភាព បុគ្គលលោកផ្ទាល់ ។ បច្ចុប្បន្នលោក គឺជាសាស្ត្រាចារ្យ ផ្នែកនីតិអន្តរជាតិ នៃសាកលវិទ្យាល័យលីដស៍ ចក្រភពអង់គ្លេស។

គេហទំព័រ OHCHR ប្រចាំកម្ពុជា៖
<http://www.ohchr.org/EN/Countries/AsiaRegion/Pages/KHIndex.aspx>

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម និងការសួរដំណឹងផ្សេងៗ សូមទំនាក់ទំនង៖
នៅភ្នំពេញ៖ កញ្ញា Zoe Latumbo, (+855 12 790 178 / zlatumbo@ohchr.org)
នៅហ្សឺណែវ៖ លោក Robert Vaughan (+41 22 928 9188 / rvaughan@ohchr.org)

សម្រាប់ការសួរដំណឹងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជំនាញការឯករាជ្យអ.ស.បផ្សេងៗទៀត៖
Xabier Celaya, UN Human Rights – Media Unit (+ 41 22 917 9383 / xcelaya@ohchr.org)

UN សិទ្ធិមនុស្ស សូមតាមដានយើងនៅបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម៖
Facebook: <https://www.facebook.com/unitednationshumanrights>
Twitter: <http://twitter.com/UNrightswire>
Google+ [gplus.to/unitednationshumanrights](https://plus.google.com/unitednationshumanrights)
YouTube: <http://www.youtube.com/UNOHCHR>

ចូលរួមជាមួយយើងដើម្បីនិយាយឲ្យលឺៗសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស នៅ Rio+20, use #RightsRio